

Łódź, dnia 2 lutego 2023 roku

Pan
Piotr Łysoń
Wójt Gminy Ręčno

WK-602/5/2023

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Ręčno¹. Kontrolą objęto zagadnienia z lat 2020–2022 dotyczące przede wszystkim: prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; zadłużenia; wykonania budżetu, w tym realizacji wydatków; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; realizacji dochodów z majątku; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji, a także ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa lub ich wadliwej interpretacji. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie obsługi bankowej i rachunków bankowych

Stwierdzono, że jednostka posiadała na dzień 31 grudnia 2021 roku saldo na koncie księgowym 130-4 w wysokości 200,69 zł. Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 130 zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342) - saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie: przelewu środków

---

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w okresie 29 sierpnia – 19 października 2022 roku. Protokół kontroli został podpisany w dniu 4 stycznia 2023 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022r., poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223; przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222. Powyższe związane jest z zasadą wynikającą z art. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.), która wskazuje, że jednostki budżetowe pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Gmina Ręčno w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, w kolumnie 13 sprawozdania dotyczącej skutków finansowych decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy, nie wykazywała odsetek od umorzonych zaległości podatkowych (dotyczy decyzji nr: 3123.2.2021 i 3123.3.2021 z 19 stycznia 2021 roku; 3123.4.2021 z dnia 23 lutego 2021 roku; 3123.8.2021 z dnia 16 września 2021 roku; 3123.11.2021 z dnia 7 grudnia 2021 roku; 3123.1.2022 z dnia 28 lutego 2022 roku; 3123.3.2022 z dnia 5 kwietnia 2022 roku). Ponadto, w sprawozdaniu Rb - 27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, sporządzonym za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2022 roku, jednostka nie wykazała: w kolumnie 11 - skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatków obliczonych za okres sprawozdawczy w podatku od środków transportowych oraz w podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz od osób fizycznych; w kolumnie 12 skutków finansowych udzielonych ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) w podatku od środków transportowych oraz w podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz w podatku od nieruchomości od osób fizycznych; w kolumnie 13 skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczonych za okres sprawozdawczy na podstawie wydanych w 2022 roku decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w łącznym zobowiązaniu pieniężnym oraz odsetek. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144 ze zm.) – w zakresie 2022 roku, a wcześniej - przepisów Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 ze zm.).

Zgodnie z przepisami ww. rozporządzeń - w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy" wykazuje się kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina lub miasto na prawach powiatu mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać, stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu. W przypadku zastosowania przez gminę lub miasto na prawach powiatu obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę

gminy lub miasta na prawach powiatu, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek..." sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego. W kolumnie "Skutki udzielonych ulg i zwolnień" wykazuje się (bez ulg i zwolnień ustawowych) skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin lub miast na prawach powiatu, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień. W kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy" w zakresie: umorzeń zaległości podatkowych - wykazuje się kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy gminy lub miasta na prawach powiatu za okres sprawozdawczy umorzeń w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej w podatkach i opłatach, stanowiących dochód budżetu gminy lub miasta na prawach powiatu. Wykazane w tej kolumnie skutki powinny wynikać z decyzji wydanych przez właściwe organy gminy lub miasta na prawach powiatu, w zakresie zarówno bieżących, jak i zaległych należności.

2. W części B sprawozdania SP-1, w kolumnie 4 w wierszach: 1.3 - grunty pozostałe w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - 422 m²; 1.9 - budynki pozostałe, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego - 638 m², wykazano podstawy opodatkowania zwolnione z podatku od nieruchomości, stanowiące zagregowane dane o powierzchni, powierzchni użytkowej oraz wartości przedmiotów opodatkowania zwolnionych od tego podatku na mocy uchwały nr VIII/53/07 z dnia 27 listopada 2007 roku w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości. Do wykazanych składników zwolnionych z opodatkowania jednostka nie przedłożyła stosownych wydruków z programu komputerowego. Należy zauważyć, że w § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455) określono, że dane, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 4 i 5, tj. dotyczące podstaw opodatkowania podatkiem od nieruchomości, leśnym i rolnym oraz podstaw opodatkowania zwolnionych z podatku, wykazuje się zgodnie ze stanem ewidencji podatkowej nieruchomości, o której mowa w art. 7a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, prowadzonej przez organ podatkowy.
4. Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie danych wykazanych w bilansie organu za rok 2021: jednostka wykazała wszystkie zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w pozycji I.1.2. - *Zobowiązania finansowe długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)* - 2.458.650,35 zł. Jednak zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120) - zobowiązania, które wymagają spłaty w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego są zobowiązaniami krótkoterminowymi. Z kolei zobowiązania długoterminowe to ta część pożyczek bądź kredytów, która wymaga spłaty okresach dalszych niż rok następujących po dniu bilansowym. Należało zatem wykazać wartość

w odpowiedni sposób podzielić stosownie do terminu spłaty zobowiązań: pozycja I.1.1 – 453.148,36 zł; pozycja I.1.2 – 2.005.501,99 zł.

W zakresie rozrachunków i roszczeń

1. Gmina Ręčno nie pobierała przysługującego płatnikowi wynagrodzenia od składek na ubezpieczenie społeczne, na podstawie art 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1009 ze zm.), w którym mowa, że za wykonywanie zadań związanych z ustalaniem prawa do świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego płatnicy składek mają prawo do wynagrodzenia, określanego jako procent kwoty tych świadczeń. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 1998 roku w sprawie wysokości i trybu wypłaty wynagrodzenia płatnikom składek z tytułu wykonywania zadań z ubezpieczenia społecznego w razie choroby czy macierzyństwa (Dz. U. z 1998 r., nr 153, poz. 1005) wynagrodzenie wynosi 0,1% kwoty prawidłowo wypłaconych świadczeń.
2. Na podstawie zapisów na koncie 080 stwierdzono, iż obejmuje ono zadania, których realizacji zaniechano. Zadanie „Adaptacja pomieszczeń w Ośrodku Zdrowia” - inwestycję rozpoczęto w 2012 roku, po wykonaniu dokumentacji projektowo-kosztorysowej Rada Gminy Ręčno nie wyraziła zgody na kontynuowanie tej inwestycji ze względu na brak możliwości pozyskania środków zewnętrznych. W przypadku zadania pn. „Remont sali w miejscowości Majkowice” stwierdzono, iż inwestycję rozpoczęto w 2016 roku. Wykonano dokumentację projektowo – kosztorysową na potrzeby pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych, jednak dotacja nie została przyznana (pismo z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi z dnia 29 czerwca 2018 roku) i zrezygnowano z ww. inwestycji. W związku z powyższym koszty związane z ww. zadaniami nie powinny widnieć na koncie 080.

W zakresie wykonywania budżetu - zagadnienia ogólne

1. W zakresie wykazywanych w sprawozdaniu RB-NDS przychodów (pozycja wykonanie) stwierdzono, że budżet roku 2020 został wykonany z nadwyżką w wysokości – 979.669,09 zł, natomiast środki finansowe z 2020 roku pozostające do wykorzystania w kolejnym roku budżetowym wynosiły 878.338,07 zł.

W 2020 roku Gmina nie zaciągała nowych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. W sprawozdaniu Rb-NDS, sporządzonym za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca 2021 roku - stan środków po rozliczeniu roku budżetowego 2020 w wysokości 878.338,07 zł został wykazany w kolumnie wykonanie następujący sposób: D.13a - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – **41.602,09 zł**, oraz D15 - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – **836.735,98 zł**. Ustalono, że stan niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych wypracowanych w 2020 roku wynosił ostatecznie 39.748,29 zł (szczegółowe ustalenia w protokole kontroli).

Wobec powyższego w sprawozdaniu Rb – NDS w 2021 roku, w kolumnie wykonanie w poz. D13a - winna być wykazana kwota **39.748,29 zł**, zamiast kwoty 41.602,09 zł.

Z kolei w odniesieniu do wolnych środków, uwzględniając stan prawny aktualny okresie objętym kontrolą, należy wskazać, że w ustawie o finansach publicznych, w art. 217, określono pojęcia deficytu i nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz wskazano katalog źródeł przychodów, którymi można finansować deficyt, a wolne środki stanowiły jedno z tych źródeł. Zgodnie z definicją zawartą w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych - wolne środki zdefiniowane zostały jako nadwyżka środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego wynikająca z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Zatem, zgodnie z obowiązującymi przepisami kategoria ta identyfikowana była kasowo, a nie poprzez zapisy ewidencyjne i ich zastosowanie. Sformułowanie „nadwyżka środków pieniężnych na rachunku” oznaczało, że chodzi o faktycznie posiadane przez jednostkę samorządu terytorialnego – według stanu na koniec roku budżetowego – środki pieniężne, mające swe pochodzenie ze ściśle określonego źródła. Do prawidłowego wyliczenia wolnych środków należało ustalić wysokość zrealizowanych przychodów, tj. zobowiązania dłużne zaciągnięte w roku budżetowym pomniejszone o ewentualne zwroty, a następnie sprawdzić sposób wykonania budżetu i porównać z zapisami zawartymi w treści uchwały budżetowej dotyczącej podziału kwoty zobowiązania dłużnego w zależności od przeznaczenia tych środków na finansowanie deficytu lub rozchodów. Gmina Ręčno w 2020 roku nie zaciągała kredytów i pożyczek, a wolne środki, które posiadała z 2019 roku (535.325,29 zł) zaangażowała na spłaty rozchodów w 2020 roku – zgodnie z postanowieniami uchwały rady Gminy w sprawie zmian w budżecie na 2020 rok (uchwała nr XVIII.121.2020 z dnia 29 grudnia 2020 roku). Rozchody zgodnie ze sprawozdaniem Rb NDS za 2020 rok zostały wykonane w wysokości 668.232,41 zł. Wobec powyższego, środki jakimi dysponowała jednostka po zakończeniu roku 2020 (878.338,07 zł) winna wykazać w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 marca 2021 roku w następujący sposób: pozycja D13a. - **39.748,09 zł** (niewykorzystane środki pieniężne – art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych); pozycja D15. - **0,00 zł** (wolne środki – art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy); pozycja D13. - **838.589,98 zł** (nadwyżka z lat ubiegłych art. 217 ust.2 pkt 5 ww. ustawy).

Budżet roku 2021 został wykonany z nadwyżką w wysokości – 2.970.537,38 zł. Środki z 2021 roku do dyspozycji Gminy w kolejnym roku budżetowym wynosiły 3.395.727,09 zł. W 2021 roku Gmina nie zaciągała nowych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. W sprawozdaniu Rb-NDS, sporządzonym za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2022 roku - stan środków po rozliczeniu roku budżetowego 2021 w wysokości 3.395.727,09 zł został wykazany w kolumnie „wykonanie” następujący sposób: D.13a. - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – **1.683.438,31 zł**; D15. - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych –**1.712.288,78 zł**.

W rezultacie kontroli ustalono, że w pozycji D13a. powinna zostać wykazana kwota **1.712.035,83 zł** (szczegółowe ustalenia w protokole kontroli).

Z uwagi na fakt, że Gmina Ręczno w roku 2020 wykorzystwała wolne środki z lat wcześniejszych (tj. z 2019 roku) na spłatę rozchodów, zatem do realizacji budżetu roku 2021 nie posiadała już wolnych środków, w rozumieniu art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, a w 2021 roku nie zaciągała kredytów i pożyczek, jak również nie emitowała papierów wartościowych, co oznacza że - wysokość wolnych środków po wykonaniu roku 2021 winna wynosić 0,00 zł.

Środki (przychody) jakimi Gmina dysponowała po zakończeniu roku 2021 (3.395.727,09 zł) powinna wykazać w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 marca 2021 roku w następujący sposób: pozycja D13a. - **1.712.035,83 zł** (niewykorzystane środki pieniężne - art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych); pozycja D15. - **0,00zł** (wolne środki - art. 217 ust.2 pkt 6 ww. ustawy); pozycja D13. - **1.683.691,26 zł** (nadwyżka z lat ubiegłych art. 217 ust.2 pkt 5 ww. ustawy).

Zatem biorąc pod uwagę powyższe, stwierdzono, że sprawozdania Rb-NDS za poszczególne kwartały roku 2021, jak również za I oraz II kwartał 2022 roku zostały sporządzone niezgodnie z przepisami dotyczącymi sprawozdawczości budżetowej, poprzez brak wskazania po stronie wykonania nadwyżki budżetowej w pozycji D13. oraz poprzez wykazanie nieprawidłowych kwot w pozycjach: D15. - w wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych oraz D13a. - niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Zgodnie z § 12 pkt 5 lit. c i d Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (obecnie §12 pkt 5 lit c i d Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego - załącznika nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej) - w sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego dane po stronie wykonania, dotyczące przychodów z tytułu: nadwyżki z lat ubiegłych - wykazuje się w wysokości niewykorzystanych środków pieniężnych pochodzących z nadwyżek budżetów lat ubiegłych, w tym również kwotę uruchomioną na pokrycie deficytu, pomniejszonych o środki określone w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych; wolnych środków - wykazuje się wysokość wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, również kwotę uruchomioną na pokrycie deficytu.

W zakresie podatków i opłat lokalnych

1. Stwierdzono, iż u podatnika nr (...) ³ (osoba fizyczna) w decyzjach w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za 2021 i 2022 rok opodatkowano 70m² powierzchni budynków mieszkalnych, 294,63 m² powierzchni budynków pod działalność gospodarczą, 1.433 m² powierzchni gruntu zajętego na prowadzenie działalności gospodarczej, co było zgodne ze złożonymi w dniu 14 stycznia 2021 roku informacjami: o gruntach i o nieruchomościach i obiektach budowlanych, jak również z danymi z ewidencji gruntów. Podatnik prowadzi działalność gospodarczą (...) ⁴. W informacji o gruntach i obiektach budowlanych podatnik nie zgłosił do opodatkowania budowli. W ogólnodostępnych mapach dostępnych na www.geoportal.pl widoczne są utwardzenia gruntów (tj. parking dla samochodów) przed budynkami, w których prowadzona jest ww. działalność, o łącznej powierzchni ok. 700 m². W myśl art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 70) - opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają grunty, budynki lub ich części oraz budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, które stanowią odrębny przedmiot opodatkowania. Podstawę opodatkowania dla gruntów stanowi powierzchnia, dla budynków lub ich części - powierzchnia użytkowa, natomiast dla budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - wartość, o której mowa w przepisach o podatkach dochodowych, ustalona na dzień 1 stycznia roku podatkowego, stanowiąca podstawę obliczania amortyzacji w tym roku, niepomniejszona o odpisy amortyzacyjne, a w przypadku budowli całkowicie zamortyzowanych - ich wartość z dnia 1 stycznia roku, w którym dokonano ostatniego odpisu amortyzacyjnego. Zatem w powyższym przypadku - organ podatkowy winien przeprowadzić oględziny lub kontrolę podatkową w celu ustalenia poprawności opodatkowania podatnika w zakresie budowli.

Ustalono też, że wpłata środków z tytułu II raty za 2022 rok nastąpiła w dniu 21 lipca 2022 roku. Od nieterminowej wpłaty zostały pobrane odsetki w wysokości ustalonej na dzień 8 lipca 2022 roku, tj. na dzień wystawienia i nie dochodził odsetek.

2. Podatnik nr (...) ⁵ (osoba fizyczna) - w informacji w sprawie podatku od nieruchomości złożonej w dniu 14 września 2015 roku zgłosił do

---

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

opodatkowania: 6.606 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; 12.338,00m² powierzchni gruntów pozostałych; 1.189,94 m² powierzchni budynki związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; 267,60 m² powierzchni budynków mieszkalnych, oraz budowle o wartości 72.000,00 zł. Pozostałe grunty o powierzchni 0,2283 ha zostały zgłoszone przez podatnika do opodatkowania podatkiem rolnym. Na podstawie ww. informacji zostały wydane decyzje podatkowe. Działki nr: (...) ⁶, na której podatnik prowadzi działalność gospodarczą wskazane w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, położone są w obrębie 0012 Ręczno. W ewidencji gruntów i budynków powierzchnia ww. działek wynosi 1,2861ha, a grunty oznaczone symbolem Bi – inne tereny zabudowane, stanowią powierzchnię 1,2661 ha (...) ⁷. Grunty oznaczone symbolem Bi to inne tereny zabudowane i zgodnie z § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 roku w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U z 2021 r., poz. 1390 ze zm.) należą do gruntów zabudowanych i zurbanizowanych. Z przedłożonych informacji wynika, że podatnik prowadzi działalność gospodarczą (...) ⁸. Z pomiaru dokonanego w ogólnodostępnych mapach w geoportalu na stronie www.geoportal.gov.pl wynikało, że pod działalność gospodarczą zajęta jest znacznie większa powierzchnia działek oznaczonych numerami (...) ⁹, tj. ok 10.000 m², niż podatnik zadeklarował w złożonej informacji (6.606 m²).

W trakcie kontroli RIO podatnik złożył informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, z terminem obowiązywania od dnia 1 stycznia 2020 roku, w której zwiększył powierzchnię gruntów zajętych pod działalność gospodarczą do - 1,010 ha (10.100 m²), zmniejszył natomiast powierzchnię gruntów pozostałych do 0,2561 ha (2.561 m²). Ponadto podatnik wykazał również budowle (utwardzenie terenu) o wartości 188.342,62 zł. Organ podatkowy na podstawie złożonej informacji wydał decyzje w sprawie zmiany wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za lata 2020-2022.

---

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

3. W przypadku podatnika nr (...) ¹⁰ stwierdzono, iż w dniu 27 maja 2021 roku do Urzędu Gminy Ręčno wpłynęło zawiadomienia o zmianie ze Starostwa Powiatowego w Piotrkowie Trybunalskim. Z treści powyższego zawiadomienia wynikało, że na działce o nr (...) ¹¹ należącej do podatnika dokonano aktualizacji użytków rolnych oraz ujawniono budynek o powierzchni zabudowy 876 m² i powierzchni użytkowej ustalonej na podstawie projektu - 832,69 m². Przebudowę budynku zakończono w 2021 roku i został on oddany do użytkowania w całości z przeznaczeniem jako inny budynek handlowo - usługowy. Podatnik w dniu 9 lipca 2021 roku złożył informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której wykazał 2.304 m² powierzchni gruntu (oznaczonego Bi) oraz 362,49 m² powierzchni użytkowej budynku zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej. Ponadto, podatnik zgłosił do opodatkowania podatkiem rolnym grunty o powierzchni 0,4689 ha (4.689 m²). Na podstawie ww. informacji wydano decyzję z dnia 9 lipca 2021 roku w sprawie zmiany wymiaru w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego na 2021 rok (od maja 2021 roku). Powierzchnia gruntu wykazana w złożonych informacjach była zgodna z powierzchnią działek należących do podatnika - zgodnie z ewidencją gruntów i budynków. W decyzji ustalającej wymiar łącznego zobowiązania pieniężnego na 2022 rok zostały opodatkowane przedmioty opodatkowania o powierzchniach jak w informacji złożonej w dniu 9 lipca 2021 roku. Natomiast w 2022 roku nie objęto opodatkowaniem większej powierzchni budynku związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej, tj. 832,69 m², która wynikała z zawiadomienia o zmianie ze Starostwa Powiatowego w Piotrkowie Trybunalskim. W myśl art. 6 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. Natomiast zgodnie z ust. 2 przywołanego przepisu - jeżeli okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem. Powyższe wskazuje, że organ podatkowy, mimo iż dysponował informacjami o powstaniu zobowiązania podatkowego na 2022 rok (zawiadomienie o zmianie ze Starostwa Powiatowego - wpływ 20 maja 2021 roku) nie wezwał podatnika do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych na 2022 rok, na podstawie art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2651 ze zm.), zgodnie z którym - organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub

---

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku. W trakcie czynności kontrolnych podatnik zgłosił informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której wykazał do opodatkowania budynek związany z działalnością gospodarczą o powierzchni 832,69 m².

4. Podatnika nr (...) ¹² w informacji złożonej w dniu 27 stycznia 2016 roku zadeklarował pod działalność gospodarczą: 432 m² powierzchni budynku oraz 2.601 m² powierzchni gruntów – cała powierzchnia działki nr (...) ¹³. Na podstawie ww. danych wydano decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości na 2021 i 2022 rok. Według danych ortofotomapy w Systemie Informacji Przestrzennej Gminy Ręčno, na działce wykazanej przez podatnika w informacji, oprócz zadeklarowanego do opodatkowania gruntu i budynku widoczne są jeszcze zbiorniki - silosy służące do magazynowania materiałów sypkich. (...) ¹⁴ A zatem silos jako zbiornik do magazynowania materiałów sypkich - zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jednolity Dz.U z 2021 r., poz. 2351 ze zm.) jest budowlą, która podlega opodatkowaniu na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W trakcie czynności kontrolnych podatnik Informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w której do opodatkowania od dnia 1 stycznia 2020 roku zgłosił do budowle (silosy) o wartości 33.635,24 zł.

Ponadto, podatnikowi od wpłaty z tytułu II raty podatku za 2021 rok dokonanej w dniu 16 września 2021 roku pobrano odsetki w wysokości naliczonej na dzień wystawienia upomnienia, tj. na dzień 14 lipca 2021 roku.

5. W przypadku podatnika nr (...) ¹⁵ (podatek od nieruchomości) stwierdzono, że od wpłaty II raty podatku za 2022 rok, która nastąpiła w dniu 4 lipca 2022 roku (termin płatności 15 maja 2022 roku) nie zostały pobrane odsetki za 49 dni zwłoki. Odsetki za zwłokę - zgodnie z art. 53 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa, są naliczane od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku lub terminu, w którym płatnik lub inkasent był obowiązany dokonać wpłaty podatku na rachunek organu podatkowego. Odsetki zostały wpłacone w trakcie kontroli, w prawidłowej wysokości, tj. 74,00 zł.

---

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

6. W przypadku podatnika (nr karty kontowej (...)¹⁶) - osoba fizyczna - stwierdzono, że w deklaracji dotyczącej podatku od środków transportowych za 2021 rok – nie podano wszystkich wymaganych danych, niezbędnych do weryfikacji prawidłowości samoobliczenia podatku. Powyższe wskazuje zatem na nieprzeprowadzenie weryfikacji złożonej deklaracji podatku od środków transportowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że organ podatkowy dokonuje czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów składanych deklaracji, oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Natomiast zgodnie z art. 274a § 2 tej ustawy - w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

W zakresie dochodów z majątku

1. W przypadku sprzedaży działki nr 157/12 w Ręcznie nie sporządzono wykazu nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1899 ze zm.), jednostka powinna sporządzić i podać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Wykaz wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość.

Wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę nie sporządzono i nie podano do publicznej wiadomości także w przypadku zawarcia umów dzierżawy nr 3.11.2021 z dnia 10 listopada 2021 roku oraz nr 3/09/2016 z dnia 30 września p2016 roku.
2. Odnośnie najemcy (w przypadku zawartych umów najmu: z dnia 28 lipca 2007 roku oraz nr 4.09.2016 z dnia 30 września 2016 roku) Gmina Ręčno nie podejmowała żadnych czynności windykacyjnych od 2019 roku. Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych - jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.
3. Rada Gminy Ręčno nie podjęła uchwały w sprawie stawek opłaty adiacenckiej, w związku z powyższym nie stwierdzono dochodów

---

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

z powyższego tytułu. Zgodnie z art. 98a ust. 1 oraz 146 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, stawki opłaty adiacenckiej ustala rada gminy w drodze uchwały. W sytuacji Gminy Ręczno, Rada Gminy nie wywiązała się z ustawowego obowiązku nie określając stawek opłaty adiacenckiej.

W zakresie wydatków na wynagrodzenia

1. W przypadku wypłaty odpraw emerytalnych dla trzech pracowników, do obliczenia wysokości odprawy emerytalnej przyjęto m.in. wypłacone im jednorazowe nagrody. Zgodnie z art. 38 ust 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 530) - nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy. Zasady te określono w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. nr 2, poz. 14). Zgodnie z § 14 rozporządzenia - ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy ustala się stosując zasady obowiązujące przy obliczaniu wynagrodzenia urlopowego, ze zmianami określonymi w § 15-19. Natomiast w § 6 ww. rozporządzenia wskazuje, że wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego ustala się z uwzględnieniem wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku prac, z wyłączeniem jednorazowych lub nieperiodycznych wypłat za spełnienie określonego zadania bądź za określone osiągnięcie. Zatem, przyjęcie do obliczeń wysokości odprawy pieniężnej z tytułu przejścia na emeryturę jednorazowej nagrody uzyskanej przez pracowników stanowiło naruszenie wskazanego rozporządzenia, a także skutkowało zawyżeniem wysokości wypłaconego świadczenia.

W zakresie dotacji na rzecz przedszkoli niepublicznych

1. Gmina udzieliła dotacja dla niepublicznego przedszkola na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2082 ze zm.). Z uwagi na okoliczność, iż Gmina nie prowadzi własnego przedszkola, Wójt Gminy Ręczno pismem z dnia 28 kwietnia 2020 roku, w związku z koniecznością naliczenia dotacji na 2020 rok dla niepublicznego przedszkola, zwrócił się do Gminy Żytno o przesłanie kalkulacji kosztów utrzymania ucznia w przedszkolu w 2019 roku. Kalkulację podstawowej kwoty dotacji dla przedszkola, w oparciu o koszty utrzymania przedszkola w 2019 roku, Gmina Żytno przedłożyła w dniu 13 maja 2020 roku.

Zarządzeniem nr 71.2020 Wójta Gminy Ręczno z dnia 20 lipca 2020 roku w sprawie wysokości dotacji dla niepublicznych przedszkoli na terenie Gminy Ręczno w 2020 roku, przyjęto roczną wysokość dotacji w kwocie 7.282,44 zł (606,87 zł x 12 miesięcy). Wysokość dotacji stanowiła 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli niepublicznych ustalonej na podstawie art. 10 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Taka kwota dotacji została wypłacona w 2020 roku oraz w miesiącach styczeń – marzec 2021 roku (do pierwszej aktualizacji).

Wybór Gminy Żytno, jako gminy najbliższej, nastąpił z naruszeniem art. 10 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, nie spełnia ona bowiem wymogów gminy graniczącej. Ewentualnie Gmina Żytno mogłaby być gminą drugiego wyboru, w przypadku braku gminy graniczącej, o której mowa w art. 10 ust.1 pkt 1 i 2 ww. ustawy.

Ponadto, uwzględnienie planu finansowego z 2019 roku do ustalenia podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli na 2020 rok oraz pierwsze miesiące 2021 roku było niezgodne z art. 12 ust.1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, gdzie wskazano, że ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na rok budżetowy na prowadzenie przez gminę przedszkoli, z wyłączeniem przedszkoli specjalnych i przedszkoli, w których zaplanowane wydatki bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przekraczają 50% ich zaplanowanych wydatków bieżących odpowiednio pomniejszonych. Z powyższego przepisu wynika, że do wyliczenia dotacji na 2020 rok należało przyjąć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na 2020 rok, a nie na 2019 rok.

2. W odniesieniu do złożonego przez przedszkole niepubliczne rozliczenia z wykorzystania dotacji otrzymanej w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2021 roku stwierdzono, że w części 4, w której przedstawiono zestawienie rachunków, faktur i innych dowodów księgowych została ujęta dwukrotnie faktura nr 77/2021 z dnia 19 stycznia 2021 roku na kwotę 271,26 zł, za zakup środków czystości i artykuły papieżnicze do przedszkola (wiersze 18 i 27 zestawienia). Zatem wykazane w przedłożonym rozliczeniu wydatki zostały zawyżone o kwotę 271,26 zł.

Na podstawie przepisów art. 251 ust. 1 ustawy o finansach publicznych dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, z zastrzeżeniem terminów wynikających z przepisów wydanych na podstawie art. 189 ust. 4 ustawy. Od kwot dotacji zwróconych po terminach nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, począwszy od dnia następującego po upływie terminów zwrotu określonych. W trakcie czynności kontrolnych pracownik merytoryczny zajmujący się sprawami z zakresu oświaty potwierdził, że wskazana faktura została dwa razy ujęta w rozliczeniu przedłożonym przez niepubliczne przedszkole. Zwrotu kwoty niewykorzystanej dotacji na kwotę 271,26 zł oraz należnych odsetek niepubliczne przedszkole Akademia Myszki Miki dokonało w dniu 13 października 2022 roku.

W zakresie wydatków inwestycyjnych

1. Opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej dla zadania „Budowa wodociągu – centralizacja stacji uzdatniania wody Paskrzyn - Ręczno” zlecono do wykonania Zakładowi Instalacji Sanitarnych Projektowanie i Nadzór Inwestorski H i D. Gędek s.c. z/s w Piotrkowie Trybunalskim, na podstawie umowy nr 3.02.2021 z dnia 23 lutego 2021 roku. W dniu 11 czerwca 2021 roku wykonawca protokołem zdawczo-odbiorczym

przekazał zamawiającemu dokumentacją projektową. Stwierdzono, iż na dokumentacji brak było daty wpływu do jednostki. W związku z powyższym naruszono § 40 Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. nr 14 poz. 67).

2. W protokole z postępowania o udzielenie zamówienia na zadanie „Budowa wodociągu – centralizacja stacji uzdatniania wody Paskrzyn Ręczno”, sporządzonym w dniu 26 listopada 2021 roku, w poz. 3 nie wpisano kiedy została ustalona wartość zamówienia oraz nie wskazano na podstawie jakiego dokumentu.
3. W przypadku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ba zadanie pn. „Przebudowa wraz z modernizacją i adaptacją pomieszczeń Szkoły Podstawowej w Ręcznie na potrzeby działalności edukacyjnej” wartość zamówienia ustalono na podstawie kosztorysu inwestorskiego z kwietnia 2020 roku na kwotę 876.877,23 zł netto. W związku z powyższym, iż ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w dniu 14 kwietnia 2021 roku, to zamawiający naruszył art. 36 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1710 ze zm.), który wskazuje, iż ustalenia wartości zamówienia dokonuje się nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi, oraz nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są roboty budowlane, z tym że w przypadku zamówień udzielanych w częściach powyższe terminy odnoszą się do wszczęcia pierwszego z postępowań.
4. W dniu 14 czerwca 2021 roku została podpisana umowa nr 8.06.2021 dotycząca realizacji zadania „Przebudowa wraz z modernizacją i adaptacją pomieszczeń Szkoły Podstawowej w Ręcznie na potrzeby działalności edukacyjnej” pomiędzy Gminą Ręczno a firmą ESINVEST Sp. z o.o. Sp. k. z/s w Opocznie. Termin realizacji umowy ustalono w terminie 30 tygodni od dnia podpisania umowy, tj. do dnia 31 grudnia 2021 roku. Zapis w umowie był błędny, gdyż 30 tydzień licząc od dnia zawarcia umowy upływał w dniu 10 stycznia 2022 roku.
5. Na dzień podpisania umowy (tj. 14 czerwca 2021 roku) w uchwale Rady Gminy nr XXIII.147.2021 z dnia 26 maja 2021 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ręczno na lata 2021-2030, w załączniku prezentującym przedsięwzięcia - limity wydatków na zadanie „Przebudowa wraz z modernizacją i adaptacją pomieszczeń szkoły podstawowej w Ręcznie na potrzeby działalności edukacyjnej” obejmowały lata 2019-2021 (na 2021 rok – 1.107.000,00 zł). Nie przewidziano realizacji zadania w 2022 roku, mimo że na taką okoliczność wskazywały postanowienia umowy z dnia 14 czerwca 2021 roku. Faktycznie, ostatnia faktura za wykonanie robót została wystawiona przez wykonawcę w dniu 11 lutego 2022 roku. Zmiany w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zostały wprowadzone na mocy uchwały nr 164.2021 Rady Gminy Ręczno z dnia 9 listopada 2021 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021-2030. W załączniku nr 2 do

uchwały - na zadanie „Przebudowa wraz z modernizacją i adaptacją pomieszczeń Szkoły Podstawowej w Ręcznie na potrzeby działalności edukacyjnej”, z kresem realizacji w latach 2019-2022, ustalono limity wydatków na 2021 rok – 1.107.000,00 zł, a na 2022 rok – 500.000,00 zł.

6. W umowie nr 8.06.2021 dotyczącej realizacji zadania „Przebudowa wraz z modernizacją i adaptacją pomieszczeń Szkoły Podstawowej w Ręcznie na potrzeby działalności edukacyjnej”, w ust. 13 wpisano, iż wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 51.168,45 zł, stanowiącej 5% wynagrodzenia netto za wykonanie całego przedmiotu umowy. Wykonawca wniósł ubezpieczeniową gwarancję należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek z dnia 14 czerwca 2021 roku w tym: w okresie od dnia 14 czerwca 2021 roku do 9 lutego 2022 roku do kwoty 51.168,45 zł do zapłacenia których na rzecz Beneficjenta gwarancji Zobowiązany jest zobowiązany z tytułu zapłaty kar umownych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy.

W ocenie RIO w Łodzi zabezpieczenie należytego wykonania umowy złożone w takim brzmieniu, nie zabezpieczało w należyтым stopniu interesów zamawiającego. Gwarancja ściśle wiąże wypłatę zabezpieczenia z zapłatą kar umownych. Treść złożonej gwarancji wskazuje, iż zabezpieczenie ma zastępować kary umowne i jednocześnie uniemożliwia jego wypłatę ponad kwotę ewentualnych kar, pokrycie ceny wykonania zastępczego (w sytuacji, gdyby np. wybrany wykonawca nie realizował zamówienia). Potencjalnie zamawiający może nie uzyskać jakiegokolwiek kwoty z powołanej gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu, jeżeli wykonawca zakwestionuje prawidłowość ewentualnych kar umownych. Ustawa Prawo zamówień publicznych zdefiniowała jedynie cel jaki pełni zabezpieczenie należytego wykonania umowy, tj. zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Zabezpieczenie pełni zatem funkcję kaucji umożliwiającej zamawiającemu pokrycie roszczeń z kwoty zabezpieczenia bez konieczności wykorzystywania procedur sądowych. Gwarancja ma być bezwarunkowa tj. gwarant nie może wymagać spełnienia dodatkowych warunków ze strony beneficjenta, aby doszło do wypłaty z gwarancji - gwarancja ma stanowić substytut pieniądza. Biorąc powyższe pod uwagę, uzasadniony jest wniosek, że przedłożone zabezpieczenie należytego wykonania umowy nie zabezpieczało należytych interesów Gminy, a zamawiający w zaistniałej sytuacji powinien zastosować art. 263 ustawy Prawo zamówień publicznych.

7. Stwierdzono, że protokół z postępowania pn. „Przebudowa wraz z modernizacją i adaptacją pomieszczeń szkoły podstawowej w Ręcznie na potrzeby działalności edukacyjnej”, sporządzono w dniu 11 czerwca 2021 roku, a zatem przed datą zawarcia umowy z wykonawcą (umowa została podpisana w dniu 14 czerwca 2021 roku). W związku z powyższym w protokole brak było informacji z kim i na jaką kwotę została zawarta umowa, a także brak było informacji kiedy zostało zamieszczone ogłoszenie o wyniku postępowania w Biuletynie Zamówień Publicznych.
8. Stwierdzono, że zamawiający nie zwracał wykonawcom gwarancji ubezpieczeniowych wnoszonych przez nich tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

W zakresie ewidencji majątku gminy i inwentaryzacji

1. Stwierdzono przypadki wprowadzenia do ewidencji operacji gospodarczych z naruszeniem art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
2. Stwierdzono zastosowanie nieprawidłowej stawki amortyzacyjnej w przypadku urządzenia wielofunkcyjnego, gdzie zastosowano stawkę 20 %, a powinno być 14 %.
3. W odniesieniu do inwentaryzacji w zakresie aktywów i pasywów mających odzwierciedlenie na kontach: 130, 130-4, 133, 134, 135, 139, 201, 221-1, 221-2, 221-4, 221-7, 224-2, 224-5, 225-3, 225-30 226, 229, 231, 234-5, 234-6, 240-10, 240-11 stwierdzono, że jednostka nie udokumentowała oraz nie powiązała wyników inwentaryzacji z zapisami księgowymi, co naruszało art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Z przedstawionych protokołów metodą weryfikacji nie wynikało jakie dane porównywano i z jakimi dokumentami. Na prośbę kontrolujących, wydrukowano ewidencję księgową powyższych kont według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku – stany kont były zgodne z danymi z inwentaryzacji. Stwierdzono, iż nie dokonano inwentaryzacji konta 290. Ponadto w przypadku otrzymania potwierdzenia sald od banków i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, brak było powiązania tych sald z ewidencją księgową prowadzoną przez jednostkę.

W zakresie pomocy finansowej

W dniu 15 marca 2021 roku Gmina Ręčno zawarła umowę nr ZDP-DP-II-A.413.4.2021 z Powiatem Piotrkowskim. W ramach umowy Gmina zobowiązała się udzielić Powiatowi Piotrkowskiemu pomocy finansowej w wysokości 101.670,26 zł z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1517E Majkowice – Zbysławice w zakresie przebudowy nawierzchni”. Powołana umowa jest umową dotyczącą udzielenia dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych. W umowie nie wskazano terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji, co naruszało art. 250 pkt 3 ustawy o finansach publicznych

Odpowiedzialność za ujawnione naruszenia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy, w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić prowadzenie ewidencji na koncie 130 – Rachunek bieżący jednostki, z zachowaniem zasad wynikających z przepisów rozporządzenia

Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zapewnić prawidłowe wykazywanie danych dotyczących skutków finansowych decyzji wydanych przez organ podatkowy, na podstawie przepisów ustawy Ordynacja podatkowa, w sprawozdaniach budżetowych RB-27S, ujmując tam także kwoty umorzonych odsetek od zaległości podatkowych. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych, udzielonych ulg i zwolnień przez organ stanowiący oraz skutki finansowe wynikające z decyzji organu podatkowego wykazywać w sprawozdaniach Rb-27S zgodnie z regułami określonymi w § 3 ust.1 pkt 10 i 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
3. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego, a w szczególności wykazywać w sprawozdaniu dane, o których mowa w § 2 ust.1 pkt 4 i 5 rozporządzenia, zgodnie ze stanem ewidencji podatkowej nieruchomości, o której mowa w art. 7a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, prowadzonej przez organ podatkowy.
4. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w bilansie z wykonania budżetu danych dotyczących zobowiązań finansowych długoterminowych i krótkoterminowych.
5. Pobierać należne wynagrodzenie od pobranych składek na ubezpieczenie społeczne, na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, w wysokości określonej przez rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 1998 roku w sprawie wysokości i trybu wypłaty wynagrodzenia płatnikom składek z tytułu wykonywania zadań z ubezpieczenia społecznego w razie choroby czy macierzyństwa.
6. Zdjąć z ewidencji konta 080 wartości związane z zadaniami, których realizacji zaniechano urealnijając zapisy na ww. koncie.
7. Dokonać analizy stosowanej metodologii ustalania wysokości przychodów z tytułu: wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych; niewykorzystanych środków pieniężnych o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ww. ustawy oraz nadwyżki budżetowej, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Wykazać prawidłowe dane w powyższym zakresie w sprawozdaniu RB-NDS za 2022 rok.
8. Wyjaśnić prawidłowość opodatkowania podatników, o których mowa w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Poinformować Izbę o wynikach podjętych czynności.

9. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
10. Zapewnić prawidłowe naliczanie odsetek za nieterminowe wpłaty zobowiązań podatkowych, w szczególności naliczać odsetki do dnia wpłaty zaległości, a nie do dnia wystawienia upomnienia.
11. Zapewnić sporządzanie i podawanie do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży albo do oddania w dzierżawę, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
12. Zapewnić podejmowanie czynności w celu dochodzenia należności wynikających z umów najmu, przestrzegając wymogu określonego w art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
13. Podjąć czynności zmierzające do podjęcia przez Radę Gminy uchwały w sprawie ustalenia stawek opłaty adiacenckiej.
14. Odprawy emerytalne dla pracowników samorządowych, o których mowa w art. 38 ust 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych, obliczać według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy tj. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop.
15. Udzielając dotacji dla niepublicznych przedszkoli przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
16. Zapewnić nanoszenie dat wpływu na dokumentach papierowych wpływających do Urzędu Gminy, zgodnie z § 40 Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.
17. Zapewnić wypełnianie wszystkich pozycji zawartych w protokołach, których wzór określono w załączniku nr 8 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 roku w sprawie protokołu postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. 2020, poz. 2434).
18. Wartość zamówienia ustalać zgodnie z regułami określonymi w art. 36 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych.
19. Zapewnić, by zawierane umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, w przypadku przedsięwzięć wieloletnich, były zgodne

z ustaleniami zawartymi w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, specyfikującym przedsięwzięcia.

20. Przyjmować od wykonawców wyłącznie gwarancje zabezpieczenia należytego wykonania umowy, które zabezpieczają w należyty sposób interesy zamawiającego poprzez pokrycie roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.
21. Zapewnić zwracanie wykonawcom ubezpieczeniowych gwarancji należytego wykonania kontraktu/usunięcia wad lub usterek.
22. Ujmować w ewidencji księgowej zdarzenia gospodarcze przestrzegając art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
23. Zapewnić stosowanie prawidłowych stawek amortyzacyjnych w przypadku urządzeń wielofunkcyjnych.
24. Przeprowadzając inwentaryzację zapewnić przestrzeganie art. 27 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.
25. W umowach o udzielenie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego zamieszczać wszystkie postanowienia wymagane przez art. 250 ustawy o finansach publicznych.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk

Prezes RIO w Łodzi

(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Gminy Ręczno
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Ręczno
3. aa